

Soldat Johan Svahn.

En kärngubbe i Öffsjön.

Knektarna som ännu finnas kvar i Järbo äro snart räknade. Den ene efter den andre går över tidens gräns, och med dem följer minnet av ett gammalt föräldrat militärsystem.

Soldaten Johan Svahn i Öffsjön hör till dessa knektar, som ännu lever och kan förtälja om tider som flytt. Svahn är fyllda 87 år och är vid ganska god vigör trots den höga åldern. Han gjorde 60 dygns soldatrekryt år 1864, (beväringen hade 15 dygn på den tiden) och var sedan i tjänsten i 30 år. Svahn bor nu hos sin son Johan Svahn i Öffsjön och åtnjuter 400 kr. årlig pension.

Vid ett besök, som undertecknad gjorde i hans hem, berättade han något om sin soldattid. Först vill jag dock tala om, att Svahn är en av dessa krutgubbar, som trots sin höga ålder förstår att hålla kroppen i sin hand. När jag bad om ett samtal med honom, låg han och vilade sig, men när han fick höra att någon ville tala med honom, dröjde det icke länge förrän han var uppe ur sängen, fick på sig kläderna och stod i givaktställning framför mej, rak i ryggen som en yngling på tjugu vårar, och orörlig som en bildstod, en bild av en kronans karl.

Svahn berättade, att han kom i tjänsten 61. Jag tyckte det var lika bra att bli soldat som att gå och tjäna hos bönderna för några skilling om dagen, fortsatte han. Man får var också soldat och bar namnet Karl Johan Skytt. Som 14-årig pojke kom han vandrande till Ivantjärn från Falun. Därifrån kom han till Järbo och gifte sig med en änka i Ytterbyn. Mitt rätta namn är således Skytt. Men jag övertog roten efter en som hette Svahn och så ärvt jag hans namn på köpet.

År 1868 hade helsingarne vakthållning på Långholmen. Först gick jag då till Högbo gästgivaregård. Därifrån hade jag sällskap med knektarne från Helsingland. Vi voro inalles 150, som skulle ner till Långholmen på vakttjänst. Vi gingo den cirka 25 mil långa vägen ner till Stockholm. Den 4 januari gingo vi från Gefle, den 15 i samma månad skulle vi vara i Stockholm. Två dagars marsch, tredje dagen vila var marschordningen. Vid rastställena tillhandahölls brännvin gratis åt knektarne, varför det var ett väldigt leverne med fylleri och slagsmål hela vägen ner till Stockholm.

on
ka
un
de
go

an

de

Vi

de

ti

gl

då

da

eit

na

oc

de

i

va

pa

ut

va

en

oc

ka

lin

nä

Vi

en

ka

lä

ga

te

kö

I Stockholm hade vi 22 veckors vakttjänst framför oss.

Räst som han sitter och berättar avbryter han sig och utbrister:

— Ska jag sjunga en sång för dej?

Och så klämmer han i med "Söner av ett folk som blödt". När den är slut, sjunger han "Krigarn går i skog och mark". Han sjöng så det ekade i hela huset och under hela tiden han sjöng, dunkade han takten med näven i bordet. Men det kände på bröstet på honom att sjunga, det gjorde ondt "bakefter", sade han.

— Nå, hur tyckte Svahn om vakt-hållningen på Långholmen, sporde jag.

— Ja, det var mindre trevligt, sade han och fortsatte: — Vi var två knektar på 9 fångar, vilka vi skulle ledsaga till och från arbetet. Det var ett otrevligt göra och vi voro glada när vi fick vända Stockholm ryggen för att anträda hemfärden.

— Nå, hur mycket hade Svahn i lön för sin soldattjänst?

— Det var 30 kr. om året i penning-lön, sedan skulle jag ha 1 pund smör, 1 pund kott, 1 pund fläsk och 5 tumor säd samt en 7 famnar ved om året, allt skulle erläggas utav roten. Men svårt var det att få det man skulle ha av bönderna, det är säkert. Sådan var soldatens lott, slutar han sin berättelse.

Den gamle krigaren har gjort sin tjänst åt konungen och fäderneslandet. En honnör för soldaten Johan Svahn i Öffsjön.